

بررسی اثر ضد میکروبی عصاره کلروفومی گیاه چای ترش (*Hibiscus sabdariffa*) بر باکتری**های بیماری زای حفره دهان و دندان**

الهه آل ابراهیم دهکردی^۱، محمود رفیعان کوپایی^{۲*}، بهنام زمانزاد^۳، راضیه کرمی^۲، فاطمه دریس^۴

۱- باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران.

۲- مرکز تحقیقات گیاهان دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۳- گروه میکروب شناسی و ایمنی شناسی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۴- گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

چکیده

استفاده مداوم و نادرست از آنتی بیوتیک ها برای کنترل و درمان بیماری های عفونی، باعث بروز پدیده مقاومت به آنتی بیوتیک و پیدایش سویه های مقاوم شده و درمان بیماری ها را با مشکل رو به رو کرده است. امروزه گیاه درمانی به شکل استفاده از فرآورده های گیاهی در سر تا سر جهان رایج است. از سوی دیگر، مقاومت باکتری ها به داروهای سنتزی روز به روز در حال افزایش است که این مسأله باعث شده تا بشر به فکر جایگزین کردن عوامل ضد میکروبی مؤثر با عوارض جانبی کمتر باشد. این مطالعه با هدف اثر ضد میکروبی عصاره کلروفومی گیاه چای ترش بر باکتری های بیماری زای دهان و دندان انجام شده است. در این پژوهش عصاره گیاه به روش ماسراسیون با حلال کلروفرم جداسازی و تغلیظ آن توسط دستگاه روتاری انجام شد. اثرات ضد میکروبی با روش براث میکرودايلوشن بررسی و مقادیر MIC و MBC تعیین مقدار شد. در ادامه پژوهش، اثر غلظت های مختلف عصاره بر رشد باکتری های استرپتوکوکوس پیوژنز، استرپتوکوکوس موتانس و استرپتوکوکوس سالیواریس با روش دیسک دیفیوژن مورد آزمون قرار گرفت. در نهایت اطلاعات به دست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS آنالیز و نتایج به صورت میانگین و انحراف معیار ارائه شد. نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان داد که عصاره کلروفومی گیاه چای ترش در هر دو روش براث میکرودايلوشن و دیسک دیفیوژن اثر مهار کنندگی و کشندگی بر روی سه باکتری مورد بررسی داشته است. در روش براث میکرودايلوشن، در بین باکتری های مورد بررسی، استرپتوکوکوس موتانس و سالیواریس نسبت به عصاره چای ترش مقاوم تر از استرپتوکوکوس پیوژنز بودند. در روش دیسک دیفیوژن بیشترین اثر بازدارندگی عصاره بر روی استرپتوکوکوس پیوژنز در غلظت ۲۵ با قطر هاله عدم رشد $15/0 \pm 13/0$ میلی متر مشاهده شد.

واژه های کلیدی: اثر ضد میکروبی، عصاره کلروفومی، *Hibiscus sabdariffa*، حفره دهان و دندان، آنتی بیوتیک